

opřena o rozlukový důvod § 13 g) měla býti zamítnuta. Než ustanovení druhé věty § 13 (h) rozl. zákona jako ustanovení výjimečného nelze obdobně použítí na rozlukový důvod § 13 g), jehož předpoklady jsou docela odlišné od ostatních důvodů rozlukových a u něhož otázka zavinění toho kterého manžela na chorobném stavu žalovaného manžela podle slovního znění uvedeného místa zákona vůbec nepřichází v úvahu.

Čís. 15406.

Komu byla směnka opatřená blankoindosamentem odevzdána za účelem opatření úvěru, nestal se jejím vlastníkem. Směnečným, originárním nabyvatelem směnky není ten, pro koho byly směnky exekučně zabaveny.

(Rozh. ze dne 17. září 1936, Rv II 544/36.)

Podle tvrzení žaloby zavázala se žalovaná firma přijetím zažalovaných směnek jako příjemce a druhý žalovaný Jaroslav Sch. podpisem směnek jako výstavce a indosant, že zaplatí směnečné valuty držiteli směnky (§ 10 směn. zák.), jímž byl Juda K. Směnky byly u tohoto zabaveny pro žalující stát podle § 385 zák. čís. 76/27. V den splatnosti byly předloženy k placení, zaplacené však nebylo, a proto byly směnky protestovány. Ve směnečných námitkách uvedli žalovaní, že žalující stát sám tvrdí, že zažalované směnky nenabyl řádnou indosací, nýbrž že směnky ty výkonný orgán vzal u Judy K-a na příkaz exekučního úřadu k sobě, tedy že je zabavil. Počátkem roku 1934 potřebovala žalovaná firma úvěru pro svůj podnik, i požádala druhého žalovaného, zda by jí on neopatřil peněz. Ten prohlásil, že se pokusí o opatření částky 24.000 Kč, a žádal, aby mu vydala žalovaná firma 3 směnky na uvedenou částku. To také žalovaná firma učinila. Akcepty tyto převzal žalovaný Jaroslav Sch. ne jako vlastník nebo jako ze směnky oprávněný nebo jako výstavce, ale jen jako osoba důvěrná, jež se pokusí na směnky u ústavu nebo u osoby soukromé vypůjčiti peníze, a výpůjčku tu krýtí uvedenými akcepty. Jaroslav Sch. tudíž nevyplatil žalované firmě valutu, ježto nepřebíral směnky jako osoba ze směnek oprávněná, ale jako posel, který se měl pokusit na směnky vypůjčiti peníze. Tento žalovaný také se pokoušel sehnati na směnky peníze a obrátil se na Juda K-a, k jehož žádosti žalovaný Jaroslav Sch. směnky také podepsal. Podle dohody byl Juda K. povinen směnky vrátiti, kdyby na ně úvěru nesehnal. Kdyby se mu podařilo sehnati úvěr, mohl směnky odevzdati půjčiteli proti výplatě peněz. Vyplacené peníze byl však povinen odvésti firmě (první žalované) po případě Jaroslavu Sch-ovi za odměnu za zprostředkování úvěru. Juda K. se tedy nestal oprávněným ze směnek, ale měl je pouze jako posel, máje na dosud zcela bezcenné 3 blankety opatřiti úvěr. Juda K. se nestal vlastníkem směnek také proto, že směnky nebyly na něho žírovány. Prv ý s o u d vyhověl směnečným námitkám žalovaných a zrušil směnečné platební příkazy shora proto, že zažalované směnky byly dány Judovi K-ovi, u něhož byly zabaveny berní exekucí

pro daňové nedoplatky, jen k eskontu, že byl jen mandatářem žalovaných a mohl dáti směnky do oběhu jen proti zaplacení valuty a že tudíž proti žalujícímu eráru, který směnky podle § 391 zák. čís. 76/27 Sb. z. a n. zažaloval, mají plnou platnost námitky žalovaných z tohoto jejich poměru k Judovi K-ovi. Odvolací soud nevyhověl odvolání. Důvody: Pouhé odevzdání směnek bez dalšího směnečného prohlášení rovná se nabytí blankoindosamentem a nabyvatel směnky blankoindosované je nabyvatelem směnečným, jemuž nemohou býti činěny námitky z osoby předchůdce, který není na směnce uveden. Odevzdání směnky předpokládá však právní důvod. Ježto je pak možným nabytí směnky (blankoindosované) i bez titulu a nabývacího způsobu, jest hledíc k domněnce, že detentor směnky blankoindosované jest jejím vlastníkem, přípustným důkaz opaku. Tento důkaz se pak žalovaným podařil, když zažalované směnky byly Judu K-ovi odevzdány jen k eskontu a tudíž byl tento jen jejím mandatářem a mohl tedy směnky blankotradovati v zastoupení žalovaného Jaroslava Sch-e jako blankoindosamenta proti vyplacení valuty. Nebyl-li tedy Juda K. nabyvatelem blankosměnek, neměl proti směnečným dlužníkům žádných práv a nemohlo ani dojít k zabavení domnělých jeho pohledávek ze směnek podle § 385 zák. čís. 76/27 Sb. z. a n. Avšak i kdyby toho nebylo, přísluší dlužníkům proti žalujícímu státu, který směnek nabyl v exekučním řízení, všechny námitky předchůdce, neboť uvedený způsob nabytí směnek rovná se svými účinky nabytí směnky obecnoprávním způsobem. Uznal-li proto prvý soud námitky žalovaných jak co do poměru Judy K-a k nim jako mandatáře, tak co do neodržené valuty směnečné odůvodněnými, právem zrušil všechny 3 směnečné platební příkazy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dle zjištění převzal Juda K. od druhého žalovaného sporné směnky opatřené jeho žírem za účelem opatření úvěru a měl je v případě nezdaru druhému žalovanému vrátiti. Nedošlo-li k eskontu těchto směnek, a tyto byly u Judy K. orgány finanční správy zabaveny, pak nesplnily se předpoklady, pro něž byly Judovi K. jako mandatáři směnky svěřeny. Je proto správný závěr odvolacího soudu, že se Juda K. nestal nabyvatelem těchto blankosměnek dostav je bez titulu a nabývacího způsobu, a nelze ho proto pokládati za vlastníka směnek. Také dovoatel nepřišel do držby směnek z vůle Judy K-a, nýbrž stalo se tak cestou exekučního řízení zabavením ve smyslu §§ 385 a násl. zákona čís. 76/27 Sb. z. a n., a nemůže se proto považovati za nabyvatele směnečného — originárního (srov. rozh. čís. 13903 Sb. n. s.).

Čís. 15407.

V nespornom pokračovaní, v ktorom opatrovnícky súd rozhoduje o tom, či má zmocniť opatrovníka nenarodeného následného dediča, aby menom tohoto započal spor o výmaz hypotekárneho záložného práva,